

OSMANLILAR GELİYOR

İLK DİRİLİŞ

ROMAN

İSMAİL BİLGİN

İLK DİRİLİŞ
Osmanlılar Geliyor
İsmail Bilgin

TİMAŞ YAYINLARI | 3994
Edebiyat Kitaplığı-Roman | 187

YAYIN YÖNETMENİ
İhsan Sönmez

EDİTÖR
M. Emin Baş

KAPAK TASARIMI
Ravza Kızıltuğ

KAPAK İLLÜSTRASYONU
Ethem Onur Bilgiç

1. BASKI
Eylül 2012, İstanbul
(*Osmanlılar Geliyor* adıyla)

6. BASKI
Mayıs 2019, İstanbul

ISBN
ISBN: 978-605-08-2217-5

9 786050 822175

TİMAŞ YAYINLARI
Cağaloğlu, Alemdar Mahallesi,
Alayköşkü Caddesi, No:5, Fatih/İstanbul
Telefon: (0212) 511 24 24

timas.com.tr
timas@timas.com.tr
f t i timasyayingrubu

Kültür Bakanlığı Yayıncılık
Sertifika No: 12364

BASKI VE CİLT
Altın Kitaplar Yayınevi Matbaası
Göztepe Mah. Kazım Karabekir Cad. No:32
Mahmutbey - Bağcılar/ İstanbul
Telefon: (0212) 446 38 88
Matbaa Sertifika No: 44011

YAYIN HAKLARI
© Eserin her hakkı anlaşmalı olarak
Timaş Basım Ticaret ve Sanayi Anonim Şirketi'ne aittir.
İzinsiz yayınlanamaz. Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir.

I. BÖLÜM

SULTANIN İKİ YAKASINA YAPIŞAN RÜYA

1886 Baharı

Sultan II. Abdülhamit elindeki rendeyi tezgâha koydu. Hafifçe terleyen alnını, kolunun yeni ile sildi. Tahtanın düzleştiğini anlamak için eliyle yavaşça sıvazladı. Parmakları, rendenin ortaya çıkardığı desenlerde dolaştı. Sonra desenleri seyre koyuldu. Birbirine paralel birçok çizginin ebru desenini andıran letafetine bir süre dalıp giden Sultan, diğer elini de tahtanın üzerine koyup gezdirmeye başladı. Eli çentiğe değdi. Neden sonra tozlanan eline dalgın gözlerini dikti. Parmak izleri kolayca belli oluyordu. Bir parmağındaki ize, bir de tahtanın doğal desenine baktı. Sonra tezgâhın üzerine bıraktığı rendeyi almak için elini tekrar uzattığında rendeye çarparak başparmağı kesildi ve kanadı. Parmağından ince yol bulup yere damladı. Sultan döşemedeki kan izine bakakaldı.

İlk önce, acının farkına varmadı. Neden sonra kan beliren çizgi boyunca artan acıdan yüzünü buruşturdu. Başparmağını lacivert önlüğünün eteğine silip bastırıldı. Başka zaman olsa mikrop kapıp kapmadığı konusunda endişelenirdi. Ancak tahtayı oymak için uğraştığı zamanlarda her türlü endişesinden kurtuluyordu. Belli bir an için sultan kimliğinden sıyrılıyor, bütün benliği ile tahtayı şekillendirmeye çalışıyordu. Acılarını, vehimlerini, kuşkularını geride bırakıyordu. Bu durum onun için bir kaçıştı. Bir rahatlama anı, bir ferahlıktı.

Aklı karıştı. Acının beyninde uyandırdığı elektriklenme olmasa, ağacın desenlerine dalacak belki de uykularına musallat olan o rüyayı gözleri açık olduğu halde yeniden görecekti. Sultan iyi bir mazeret bulmuş gibi aklını kesilen parmağına odakladı. Bundan gizli bir memnuniyet bile duydu. Tebessüm etti. “Kanıyor,” dedi. “Kanayan

başparmak ileride başımın kesileceğine işaret mi ola? Sultan elbisesi zaten içindeki kula kefen değil midir?” Yüreğinde çalkalanmaya başlayan hüznün dalgaları gittikçe kabardı:

“Şuradaki desen ağlayan bir göze benziyor.” Odada başka biri varmış gibi yüksek sesle konuşuyor ve eliyle işaret ediyordu. “Yanağa dökülen gözyaşları dahi belli. Belki de kesilmek korkusuyla yıllardır titreyen bir ağacın gerçek gözyaşlarıdır kim bilir. Ağaçlar gözyaşlarını içlerine akıtır derdi marangoz ustam.” Sözüünü bitirmiş gibi sustu. Sonra tekrar devam etti:

“Ağaçlar bile ağlar ama sultanlar ağlayamazmış...”

Sultan, parmağındaki acıya aldırmadı. Oymacılığın o gizemli dünyasına çoktan girmiş, gizemli cezbesine tutulmuştu. Sanki zaman ve mekân silinmişti. Füsün dolu bir âlemin sınırlarında gezinir olmuştu. Adı gibi biliyordu ki, uykularına musallat olan rüya er yada geç etkisini mutlaka gösterecekti.

“Gördüğüm rüyanın bir anlamı olmalı. Bir işareti... İzi... Yakama yapışan bu düşler boşuna mıdır acep?”

Omuzlarındaki yükün arttığını düşündü. Hele son günlerde sık sık gördüğü rüya, sırtındaki yükün ağırlığını daha da artırıyordu. Bu düşünce onu hüzünlendirdi. Önlüğünün eteğine sıkıca bastırıldığı parmağına baktı. Aslında bakmak istemiyordu. “Kanıyor mu?” diye merak ediyordu. Kanıyordu. Sultan bu durumu hayra yormadı.

“Akacak kan damarda durmaz,” derler. Tebessüm etti. “Doğru söylemişler...” Sonra atölyenin uzak köşesindeki uzun masanın başına geçti. Daha önce bizzat yaptığı gül desenli sandalyeye oturdu. Etrafına ilk defa bakıyormuşçasına dikkat kesildi. Düzenli bir şekilde onlarca aletin sıralandığı rafları izledi. Hangi alet hangi rafta, kaçınıcı sırada gözü kapalı bilirdi. Aletlerin bulunduğu rafın altında ise tutkallar, çeşitli boya kutuları sıralanmıştı. Kendisi aşırı derecede titiz ve düzenliydi. Kapıya yakın ayaklı bir elbise askısı vardı. Bu askı Sultan’ın yaptığı ilk tahta eşyalardandı. Bu yüzden sanki ilk göz ağrısı gibiydi. Basit bir eşyadan; daha girift, daha zor desenli pek çok kapı, pencere pervazı, rahle, masa, sandalye hatta koltuk yapabilecek düzeye gelmişti. Kapının yanında duran askılıktan gözlerini kaçırdı. Sonra pencereden

İLK DİRİLİŞ

sızan gün ışığı tüneline uçuşan tahta tozlarına baktı. Derin bir nefes aldı. Tahta kokusunu özellikle çam kokusunu severdi. Parmağını kollayarak ellerini çenesinin altında birleştirdi. Daldı gitti. Neden sonra tezgâhın üzerinde işkencelerle kısırılmış çarkıfelek işlemeli, geniş, iki kanatlı kapının desenlerine baktı. Gecelerin getirdiği kâbus dolu anların kendisinde bıraktığı tortu gün geçtikçe kalınlaşıyordu. Sanki korkunç bir haber alacak olmanın tedirginliği ve heyecanıyla, “Ustam!” diye seslendi. Biraz bekledi. Karşılık veren olmadı. Oturduğu yerden kalktı. Ellerini arkasında kavuşturdu. Zeminde biriken talaşların, tahta parçalarının arasında ayaklarını sürüyerek yavaş yavaş gezindi. Aklı başka yerdedi; gözleri ise tezgâhın üzerinde bir dantel inceliği ve düzenindeki çarkıfelek desenlerine, kakmalarla oyduğu tahtaya sabitlenmişti. Tekrar çam ve çıra kokusunu içine çekti.

“Bir tahtayı mı şekillendirmek zordur, bir mermeri mi? Yoksa koca bir imparatorluğun kanla çizilen sınırlarını korumak mı?” İmparatorluk denince bütün sakalı oynardı sanki... Bir şey hatırlamış gibi yine ama bu kez biraz daha yüksek sesle, “Ustam!” dedi tekrar.

Marangozhanenin yan odalarından birinde çalışan Artin Usta saygıyla içeri girdi, selam verdi:

“Emredin Sultanım...”

Abdülhamid, bir eliyle oyma yaptığı tahtayı gösterdi. Bir eli hâlâ arkasında olduğu halde sordu:

“Bu kereste nereden geldi?”

“Domaniç’ten Hünkârım.”

Sultanın gözleri büyüdü. Hayret edercesine sordu:

“Domaniç’ten mi?”

“Evet Sultanım...”

Bu durum, bir çıranın kıvılcımla tutuşması gibi bir şeydi. Sultan bu söz üzerine Artin Usta’ya anlatmaya başladı.

“Domaniç yaylalarından... Hımm... Hani en yaşlı çam ağaçlarının olduğu uzun bir sırt üzerinden kesildi, değil mi? Bu ağaçların yakınlıklarında eski mezarlara benzeyen şeylerin olduğu mahalden, değil mi? Ertuğrul diyarından... Memâlik-i Osmaniye çekirdeğinin atıldığı o topraklardan, değil mi?”

Artin Usta ne diyeceğini bilemedi. Sultan hiç gitmediği halde bu tahtanın nereden geldiğini nasıl bilmişti? Sultana şaşkınlık içinde bakan kakmacı ustası ne diyeceğini, ne söyleyeceğini düşünüyor ve susuyordu.

“Belli. Besbelli... Demek ki bu ağacı kestiğinizden beri o rüyayı görmekteyim. Baltanın ağaca vurduğu acı kaç gündür benim yüreğime çökmüş meğer... Ne ilginç değil mi Artin Ustam?”

“Nedir ilginç olan Sultanım? Lütfedip açıklarsanız...”

“Bu kerestenin yapıldığı çam ağacını yere yıkan baltanın sapı da çamdan yapılmıştı değil mi?”

“Evet efendim.”

“Tıpkı içimizdeki aymazların, hainlerin bu koca devleti yıkmak için çalışanlara alet olmaları gibi... Ne benzerlik ama!”

Kakma ustası endişelendi; Sultan kendisini mi deniyordu? Yoksa şüpheleniyor muydu? “Gidin bana kalın mı kalın bir çam tomruğu bulun, iki kanatlı geniş bir kapı yapmak istiyorum,” demişti. Bu istek üzerine Artin Usta hemen yola koyulmuştu. İçinde garip bir his vardı. Aradığı çam ağacını Kütahya civarında bulacağını düşünmüştü. Usta iki üç kişiyi de yanına alarak İstanbul’dan Kütahya’ya gitmişti. Şehrin ileri gelenlerine sormuş soruşturmuş, işine yarayacak çam ağaçlarının Domaniç Yaylası’nda olduğunu öğrenmişti. Ekip zorlu bir yolculuktan sonra yaylaya gelmiş, Çarşamba köyü yakınlarındaki çam ağaçlarından ikisini güçlükle kesip tomruk halde Yıldız Sarayı’na getirmişti. Ağaçlardan birini keserlerken, usta, mezara benzeyen belli belirsiz, uzun bir tümsek görmüş ama üzerinde durmamıştı. Ancak köylülerin ısrarla “Buralarda bir mezar var,” dediğini hatırlıyordu. Nereden bilirdi ki bu tümseğin her şeyin başlangıcı olacağını... O gün Yağmur Dede diye anılan bir yaşlı adamın gelip, “Sakın bu ağacı kesmeyiniz,” deyişi aklına geliyordu.

“Neden?” diye sormuştu.

“Osman Gazi için salıncak kurulan ağaçtır o. Hayme Ana’nın gölgesinde oturup çorap ördüğü Beşik Çamı’dır o... İşte şu dala kurarmış salıncağını... Osman sallanırken babaannesi ona devlet kurmak gerektiğini anlatırmış. Onu yüreklendirirmiş. Ertuğrul Bey

İLK DİRİLİŞ

Devlet-i Aliyye'nin tohumunu burada atmış. Osman Gazi'nin muhterem babaları... Kıymayın o ağaca..."

Bu sözler üzerine Beşik Çamı'nı değil, bir başkasını kesmişlerdi.

Artin Usta bütün bunların üzerinde gerçekten durmamıştı. Ta ki Sultan Abdülhamid Osmanlı Devleti'nin kuruluşuna dair araştırma yapılmasını isteyene kadar. Büyük bir sevinç ile Sultan'ın karşısına geçmiş, Yağmur Dede'nin söylediklerini biraz da ballandıra ballandıra anlatmıştı. Ondan sonra Sultan sık sık kendisini çağırıp, "Yağmur Dede ne dedi? Artin Usta bir daha söylesene," demişti. O da bir kez daha, bir kez daha anlatmıştı. Bu durumun Sultan'ı etkileyeceğini nereden bilirdi ki? Rüyalarına musallat olacağını nasıl düşünebilirdi ki? Bu yüzden kendini suçlu hissediyordu.

"Ne diyordum Artin Usta?"

Kakma ustası, geçmiş günlerde yaşadıklarından Sultan'ın sözü ile sıyrılmıştı:

"Devletimizi yıkmak isteyenlerden bahsediyordunuz efendim."

"Ha evet... Nasıl, kapının çarkifelek deseni olmuş mu?"

"Gayet iyi Sultanım..."

"Hayme Ana için."

"Hayme Ana mı?"

"Evet... Dinle ustam. Sen ki ahşap ustacılığının pirisin. Senden çok şey öğrendim. Ağaçtan anlarsın... Lâkin şu ağaç atölyeye getirildiğinden beri huzurum kaçtı. Kâbuslar görüyorum. Hoş, bu tür rüyaları kâbus olarak adlandırmak doğru mu, onu da bilmiyorum ya... O tepede, hani ağaçları kestiğiniz tepede bir ışık görüyorum. Bu ışık Osman Gazi atamın sallandığı ağaca yöneliyor ve neden sonra kayboluyor. Sonra Hayme Anamızı görüyorum. Çorap örüyor. Çarkifelek desenli. "Ertuğruluma..." diyor. "Devlet kuracak, bey olacak Ertuğrul'uma, torunum Osman'a çorap örüyorum," diyor. Sonra da bana sesleniyor. Şöyle diyor:

"Sultanım, benim mezarımı ihya et."

Artin Usta orada bir mezar olmalı. Hayme Anamızın mezarı... İşte günlerdir yakama yapışan, beni sarsan, düşüncelere salan rüyam budur. Sahi sen oralarda mezara benzer bir tümsek görmüştün, değil mi?"

“Belli belirsiz Sultanım... Mezar mı değil mi, bilemem...”

“Allah’a çok şükür Ertuğrul Atamızın Söğüt’teki mezarını ihya ettik. Şimdi sıra Hayme Anamızın mezarında... Mesele önce mezarını bulmakta. Daha geçen hafta Haremeyn-i Şerifeyn Aşireti dediğimiz Karakeçililere kıymetli hediyeler verdim. Onları İlk Hutbe-i İstiklal’in okunduğu Karaca Hisar’da iskân ettik. Ertuğrul Sancağı’ndaki Söğüt’te, her Rebiülahir ayında atları üstünde Ertuğrul Atamızın kabrini selamlarlar. Sonra Mevlid-i Nebevi okurlar. Kurban keserler... Yakın zamanda Söğüt’te bir cami yaptırmak düşüncesindeyim. Adı; Hamidiye olacak.”

Artin Usta bir şey demedi.

Sultan parmağının acısını unutmuş gibi ellerini arkasına bağladı, hafifçe kamburu çıkmış olduğu halde atölyede dolaştı. Ustanın yanında durdu. Gözlerini ona dikerek tane tane konuşmaya başladı:

“Hayme Ana’nın mezarını araştırtmalıyım. Bulunursa rüyalarımın kurtulacağım. Daha doğrusu gecikmiş bir vefayı yerine getireceğim. Sultan olarak bu en önemli görevim... Görevim... Görevim...”

Son kelimeyi diline pelesenk etmiş gibiydi. Dalgın bir şekilde atölyede dolaşırken bir yandan da adeta sayıklıyordu; “Görevim. Hayme Anamızın mezarını bulmak görevim... Görevim...”

* * *

Günler sonra Sultan, huzurunda sanki diken üstünde oturuyormuş da koltuktan her an kalkacakmış gibi duranlara baktı. Yavaşça sordu:

“Anladınız mı?”

Heyetin başkanı saygıyla, “Evet efendim. Anladık...” dedi.

Sonra Sultan anlattıklarını başından alarak bir kez daha heyetkilerin gözlerine baka baka tekrarladı:

“Göreviniz Kütahya Domaniç’te olduğunu düşündüğümüz, atamız Ertuğrul Gazi’nin valideleri Hayme Ana’nın mezarını bulmaktır... Bu görevin benim nazarımda çok büyük önemi vardır. Atalarını bilmeyen, tanımayan, onların hatıralarına vefa göstermeyenler köksüz ağaçlara benzer. En hafif bir rüzgârda yıkılırlar. Biz ki, Memalik-i Osmaniyye’nin ne denli büyük ne denli köklü bir devlet olduğunu

İLK DİRİLİŞ

iyi biliriz. Ve dahi böyle bilinmesini de isteriz. Bütün gayretimiz bu yöndedir.

Sizlerden Hayme Anamızın mezarını araştırmanızı, söylentiye cevaz vermeden sağlam delillerle bulmanızı istiyorum. Bana en yakın zamanda müjdeli haberi getiriniz. Lâkin delilleriyle... Her türlü kolaylık tarafımdan ve devletimizden sağlanacaktır...”

“İnşallah Sultanım...”

Heyet huzurundan çıkarken Sultan ise arkalarından dalgın dalgın bakakaldı. Gözlerinin önünde bütün ayrıntılarıyla Domaniç beliriverdi.

Ulu çam ağaçlarıyla bezenmiş, sanki Horasan'dan, Türkistan'dan, Söğüt'ten esen bir rüzgârın çam dallarını okşadığı, üzerini yabani otların sarmaladığı garip bir mezarı düşledi. Bu unutulmuşluk, bu kayboluş, bu gariplik Sultan'da derin bir hüzne yol açtı. Keder karışık duyguları sürükleyip Sultan'ın gönlüne aktı. Gözleri doldu. Bir iki damla yaş gözlerinde kıpırdadı. Sultan bu yaşların düşmemesi için gayret etti. Sonra kendini koyverdi. Adeta yamaçlardan düşen çığ gibi iki damla yaş sakallarından hızla yuvarlandı. Koltuğundan kalktı. Odasının penceresini açtı. Denizden esen lodos iyot kokusunu içeri taşıdı. Bunun üzerine Sultan gözlerini yumdu, esen yelin Horasan'dan, Domaniç'ten geldiğini düşünerek bir daha bir daha derin bir şekilde nefes aldı.

Tarihin en gizli ve en uzak köşesinden geldiğini sandığı rüzgârın bütün Osmanlı Devlet sınırları içinde eskisinden olduğu gibi haşmetli bir şekilde esmesi için can-ı gönülden dua etti...

* * *

Dört kişiden ibaret heyet zorlu bir yolculuktan sonra Domaniç kasabasına varmıştı. Kısa bir araştırmadan sonra Çamlıca köyüne gitmeleri gerektiği ortaya çıkmıştı. Köy ahalisinden birinde çok eski belgenin varlığından söz ediliyor ancak mahiyeti bilinmiyordu. Heyet derhal bir fayton ile köyün yolunu tuttuğunda şiddetli bir yağmura yakalandı. Bardaktan boşanırcasına yağın yağmur rüzgârla etrafa savruluyordu. Faytona koşulu kır at zaman zaman çamurda kayıyor, araba sağa sola yalpalıyor, devrilecek gibi oluyordu. Çamlıca köyüne yaklaştıkça yağmur şiddetini artırıyor, sık sık şimşekler çakıyordu.

Şimşegin etrafı aydınlattığı anda faytondakiler birbirlerine endişe ile bakıyor, bu durumu pek hayra yormuyorlardı. Faytonu çeken kır at ise her şimşek çakışında korkuyla kişniyordu.

Arabada sıkıca tutunmak için çabalayanların aynı zamanda akıllarında cevabını bulmakta güçlük çektikleri bir soru vardı; Mezar araştırmak başlarına bir iş açmasıydı? Bu konuda en gizemli hikâyeler akıllarına geliyor, her birinin tüyleri diken diken oluyordu. Yüzyıllarca öncesine ait bir mezarı araştırmanın uğursuzluk getirip getirmeyeceğini düşünüyorlardı.

Dar ama çamurlu yol onları köyün meydanındaki boyasız, küçük kapılı, biraz geniş olan köy odasının önüne getirmişti. Faytondan hızla inenler koşarak evin saçağına sığınıp kapıyı çaldılar. İçeri girdiler. Mevsim bahar olmasına rağmen gürül gürül yanan, çam odunlarının ısıttığı ve reçine kokusuna boğduğu odada, limonlu ihlamurlarını içerken ümitsizlikleri yüzlerine yansımıştı. Aslında yaptıkları iş samanlıkta iğne aramaya benziyordu. Köy odasındaki yaşlılardan biri çok eski bir deri parçasından söz edince ipucu bulduklarını düşünüp heyecanlandılar.

“Ömer Ağa bir meşin (deri) üzerine yazıları olduğunu söylerdi bize. Ancak okuma yazma bilmediğimiz için kimse merak edip okumadı. Okuyamadı. O belgeyi okusanız.”

“Okuyalım.”

“Ömer Ağa gelemez. Uzun bir süreden beri hasta yatıyor.”

“Biz gidelim o zaman.”

Ihlamur dolu bardaklarını bıraktılar. Dışarı çıktılar. Yağmurun şiddeti azalmıştı. Yer yer su gölcüklerinin bulunduğu, çamurlu, dar yollardan geçerek kerpiçten yapılmış bir evin tomurcuk güllerle bezeli avlusuna geldiler. Yarı açık halde duran dış kapıdan içeri girdiler. Köylülerden biri evin kapısını vurdu. Sonra kolu çevirip kapıyı açtı. Birer birer içeri girdiler. Odanın duvarlarında, boydan boya dolanan sergenlere asılmış bazı şifalı otlar vardı.

Köylülerden biri, “Ömer Ağa gülleri çok sever,” diyerek söze girdi. Yatağa uzanmış Ömer Ağa gelenlere baktı.

İLK DİRİLİŞ

“Hoş geldiniz, sefalar getirdiniz. Kimsiniz, kimlerdensiniz? Sizler de mi gül dostusunuz yoksa? Gonca güllerin, gül kokularının, gül yüzlülerin dostu musunuz?” dedi. Köylülerden biri hemen söze girdi:

“Ömer Ağa, gelenler meşindeki yazıyı merak ediyorlar.”

“Öyle mi?” Yaşlı adam çok önemli ve her an elinin altında olsun diye yastığının altına sakladığı kırmızı bir keseyi alıp ağzını açtı. Sonra kurutulmuş gül yaprakları içinde dörde katlanmış deriyi gelenlere uzattı.

“Koklayın,” dedi.

Heyettekilerden biri kokladı.

“Gül kokuyor,” dedi.

“Elbette... Tahmin ediyorum ki bu çok ama çok önemli bir yazıdır. Ama ben okuma yazma bilmem. Ancak onu iyi saklamam gerektiğine bütün kalbimle inandım. Mademki yazılanları merak ediyorsunuz, buyurun... Bana da okuyun.”

Heyettekilerden biri, katlanmış deriyi özenle açıp yazıyı elleri titreyerek heyecanla okudu... Kendine merakla bakanlara, “Bulduk!” diye sevinçle haykırdı.

Ömer Ağa güldü.

“Bulursunuz ya... Gül kokusunun olduğu her yerde bereket vardır. Okuyun bakalım.”

Adam derideki zar zor seçilen harflerden yazıyı okumaya başladı. Neredeyse bayılacaktı:

“...İş bu name Hayme Ana'nın mezarının nerede olduğunu belirtir.

O vakitler, Kayı'nın Anası Hayme Hatun Çarşamba köyünün hemen arkasındaki tepede aralıklarla uzanan beş çam ağacının en kenardakinin en kalın dalının altında toprağa verildi. Ertuğrul Gazi kendisine hem analık hem babalık yapan birini kaybettiği için çok üzgündü. Annesi için günlerce Kur'an-ı Kerim okuttu. Aşlar pişirtti. Her yoksula bu aşlardan dağıttı. Mevsim; güllerin yapraklarını döküp dikene büründüğü, bülbüllerin en hicranlı nağmelerini söylediği mevsimdi. Hazandı.

Er kişi, cesur, beyimiz Ertuğrul Gazi'nin annesinin mezarını yağmur yıkmaya, rüzgâr aşındırmaya! Beyliğin evlatları tarafından unutulmaya ve dahi unutturulmaya! Ki bu dilek beyimizin de has dileğidir.

Hakk rızası için el-Fatiha...”

“Rabbim sana çok şükür,” dedi Ömer Ağa... “Demek ki yıllardır bu yazıyı, sırrı saklamak bana nasip oldu. Dedeme ve onun dedesine kısmetmiş. şükürler olsun. Hem de binlerce...”

Heyettekiler şaşkındı. Oldukları yere çivilenmiş gibiydiler. Duyduklarından tüyleri diken diken olmuştu. Bu zor görevin üstesinden bu kadar kolay bir şekilde gelecekleri akıllarından dahi geçmemişti. şimdi tek düşünceleri, tarif üzerine belirtilen mezarı gidip bulmaktı.

Hep birlikte kalktılar. Hasta Ömer Ağa bile yatağından doğrulmak istedi. Kendisini zor ikna ettiler. Faytona bindiler. Akşamüzeriydi. Yağmurun ardından nefis bir toprak kokusu ortalığı bürümüştü. Kara bulutlar Domaniç tepelerini yalayarak gidiyordu. Zaman zaman çıkan rüzgâr kır çiçeklerinin kokularını taşıyordu. Bahar yağmurlarıyla büyüyen çayırlar engin bir deniz gibi gamsız bir şekilde dalgalanıyordu.

Çamlıca köyünden Çarşamba köyüne geldiklerinde neredeyse herkesin gözü tepedeki ulu çamların olduğu alana dikilmişti. İçlerindeki merak ve heyecan had safhadaydı. Daha fayton durmadan yere atladılar. Çam ağaçlarının olduğu yere doğru hızla koştular.

Biri, “Bakın, en kenardaki bu ağaç. En kalın dalı hangisi peki?” diye sordu.

“Ya en kalın dal zaman içinde kesildiyse?”

“Sanmam.”

“Bakın! İşte şurada mezara benzeyen bir tümsek var.”

“Belli belirsiz.”

“Haydi açalım.”

Hemen çapalar, kürekler ile mezar diye düşündükleri yeri dikkatli bir şekilde kazmaya başladılar. Neden sonra bir mezar taşına denk gelindi. Sadece “Hayme Ana” yazısını okuyabildiler. Herkes sevinç içinde havaya sıçradı:

“Bulduk!”

İLK DİRİLİŞ

Ardından dudaklar kıpır kıpır duaya başladı. Çarşamba köyünün imamı bir kenara çömelerek Kur'an okumaya başladı. Bir süre kazdıktan sonra dört tarafı taşlarla sağlamlaştırılmış mezara ulaştılar. Daha önce mezar taşının altında kat kat sarılmış kalın manda derisi içinde bir paket dikkatlerini çekti. Aceleyle paketi açtıklarında ince deriden yapılmış bir tomar kağıda ve oyalı bir yazmaya rastladılar.

Köylülerden biri:

“Kâğıtlarda ne yazıyor?” diye sordu.

“Sanıyorum, Kayı Boyu'nun Söğüt'e yerleşmesine dek geçen süreci anlatıyor.”

“Kim yazmış bunları peki?”

“Bilmiyorum. Ama çok uzun ömürlü biri yazmış gibi.”

“Sultanımız bu duruma çok sevinecek. Sabah erkenden İstanbul'a gitmek için derhal yola çıkalım...”

Çok geçmeden Hayme Ana'nın mezarının bulunduğu haberi civar köylerde yankılandı. Bu haberi duyan herkes işini gücünü bırakıp geldi. Mahşeri kalabalık mezarın başında dua etmeye, ulu çam ağaçlarının altında kara kazanlarda etli bulgur pişirilmeye, yayıklarda ayranlar çalkalanmaya başladı. Civar köylerin imamları sırayla Kur'an-ı Kerim tilavetine başladı. Bu durum uzun bir zaman sürdü gitti...

* * *

“Sultanım işte sözünü ettiğimiz yazma ve kâğıtlar. Size sunmaktan dolayı bahtiyarız.”

Sultan keşfin nasıl yapıldığını dinledikten sonra kendine uzatılan kâğıt tomarına ve sarı yazmaya bakıyordu. Bir türlü elini uzatıp alamıyordu. Yüzyıllar öncesine ait bu emanetlere dokunmaktan imtina ediyordu sanki. Garip bir duygu içindeydi. Çok etkilenmişti... Titreyen parmakları ile ilk önce yazmayı aldı. Yer yer yırtılmış, sarı rengi solmuş, çarkifelek işlemeli yazmayı bir süre elinde tuttu. Sonra kâğıtları aldı. Yuvarlanarak tomar yapılmış kâğıtları düzeltmek istedi. O anda kapılar pencereler sıkı sıkıya örtülü olduğu halde sert bir rüzgâr esti. Kapılar, pencereler birden açıldı. Odanın içerisini esen rüzgâr doldurdu. Bu rüzgâr Kayı Boyu'nun göçe çıkarken arkasından

estiği rüzgârdı. Şimdi bütün gücüyle yeniden esmişti sanki. O günleri yeniden hatırlatırcasına Sultan'ın huzurunda bütün gücüyle esiyordu.

Sultan zorlukla elinde tuttuğu kâğıtlardan birini okumaya çalıştı. Uzun olduğunu anlayınca huzurundakilerin yanında okumaktan vazgeçti. Akşam olduğunda hemen çalışma odasına çekildi. Kayı'nın göçünü anlatan kâğıtları okumaya başladı. O esnada odada esmekte olan rüzgârın serin nefesini iliklerine dek hissediyordu. Bu rüzgâr Horasan'dan, Mahan'dan, Yesi'den, Azeri diyarından, Ahlat'tan, Caber Kalesi'nden, Erzurum-Sürmeli Çukur'dan, Karacadağ'dan, Söğüt'ten, Domaniç'ten kuvvetli bir şekilde esen Kayı rüzgârıydı.

Sakalını dalgalandıran, perdeleri sallayan bu rüzgârın eşliğinde Sultan adeta soluğunu tutarak yazılanları okumaya başlarken, gönlünü tutuşturan Kayı ateşi gittikçe büyüyor ve bütün bedenini sarıyordu...

II. BÖLÜM

KAYI BOYU'NU ANLATIR BAB

Ben ki, bilgelerin bilgesi, çok uzun yaşamış, gördüklerimi duyduklarımı bu kâğıtlara aktarmış Orta Asya erenlerinden biriyim. Adımı belirtmeye gerek yok. Bir pir-i faniyim... Sözün uzununu söylemeyi Dede Korkut Atamdan belledim. İstedim ki, Kayı'nın göçünü, 1220 ile 1282 yılları arasında olan biteni bir tamam anlatayım. Ben söyledim yazdılar. Nasıl yazdılar bilmem. Amma sözlerim yazıya geçti. Okuyasınız bilesiniz. Bilesiniz öğrenesiniz. Öğrenip unutmayasınız. Ne ki asla unutturmayasınız. İmdi "Allah" diyerek söze başlayalım.

Öğüt ve Dua Faslıdır

Ey Oğul, evvelâ Yaradan'a yakarayım. Öğütlerimi senin için tespih taneleri gibi yan yana dizeyim...

Bize, engin ve derin deryalar mürekkep olsa dahi yazıp da bitiremeyeceğimiz kadar nimet veren, İslâm ile şereflendiren Allah'a hamdolsun. Bizi, Resülü Muhammed'in^(sav) ümmetinden eyledi. Her türlü salât u selam O'na olsun...

Mübarek kitabımız Kur'an-ı Kerim "Oku!" ayeti ile başlar. Okumaktan maksat bilmek, öğrenmek ve öğrendiklerinle amel etmektir... Yoksa kuru kuruya okumak nice okumaktır bilesin... Ey oğul, yazdıklarımı eksiksiz, bir tamam oku. Ne ki bir tamam belle...

Ben yakıcı, kavurucu yaz ayına erişmiş, dağların zirvesinde erimeye yüz tutan karlar gibiyim. Çok gördüm, geçirdim. Neler işittim. Neler neler belledim. Çok uzun ömrümün sonuna geldim. Şimdi dalında solan bir yaprak gibi toprağa düşmeyi bekliyorum. Amma küçük pınar gibi derelere, nehirlere karışıp sonsuzluk deryasına akmaktan başka derdi olmayan faniyim. "Söz uçar, yazı kalır," demiş atalarımız. Bundan ötürü başı dumanlı dağlar gibi, ovaların omuzlarında oturan

yalçın dağlar gibi kalıcı olsun istedim işittiklerim, bellediklerim ve dahi gördüklerim...

Söze başlarken dedim ya unutma, unutturma. Unutulan da, er geç unutulmaya mahkûmdur. Yel eser, toz tozar her şeyin üstü bir gün örtülür. Gün olur belirsizleşir. Bu hal, ummana giden ayak izlerinin örtülmesine benzer. Bütün insanların ayak izleri, şah da olsa, sultan da olsa, garip ve fakir de olsa zamanla örtülmüştür; lâkin yazılanlar müstesnadır.

Bilmek gereklidir. Bildiğini anlatmalısın. Mum gibi yana yana yiterken karanlığa da baş kaldırmalısın. Yanıp koyu karanlıkları aydınlatan bir çerağ olmak lâzımdır. Bu kendini feda ediş yarınlara ve öteki yarınlara içindir... Bu fedakârlıktır. Cömertliktir. Bet berekettir. Toprak gibi cömert olması gereken, topraktan var olan insanın cimriliği fitratına aykırıdır. İnsana cömertlik yakışır ve yaraşır.

Aydınlıkta belirsizlik yoktur. Her şey ayan beyandır. Şaşırılmazsın, yolunu kaybetmezsin. Karanlık öyle midir ya? Hele cehalet karanlığı ey oğul! Bilirsin ki, gecenin karanlığı yerini gün ışığına bırakır. Kör karanlıktan sonra mutlak gün ışıdır. Amma cehaletin karanlığı kalıcıdır. Çerağ olup yanmazsan, mum misali titreyip kendini bitirmezsen, cehaletin karanlığını dağıtamazsın. O karanlık, beyninde ve dahi gönlünde tortulaşır. Karanlıklarda boğulursun. Yolunu, yönünü bulamazsın. Önünü göremezsin. Olduğun yerde kalakalırsın. Yaşayan bir ölüye dönersin. Sıradanlaşırsın. Geniş bozkırlardaki yabani otlara dönersin. Fark edilmezsin. Bilinmezsin. Ya otların içinde yetişen papatyalar, gelincikler, lâleler, sümbüller, süsenler nasıl da hemen belli eder kendini.

Okumak aydınlığı getirir sana. Aydınlık gideceğin yolu gösterir. Yollar da seni yurduna, ulaştırır. Önünde sonunda sılıya vasıl olursun...

Okumak bilmektir. Kendini tanımaktır ve dahi bütün yaratılanları...

Bilgi, ok ve kılıçtan öte bir zenginliktir. En önemli silahlardandır. Amma velâkin bu silahı nasıl ve nerede kullanacağını iyi bilmelisin. Yerli yerinde kullanmalısın. Yoksa sahip olduğun bilginin sana bir faydası olmaz. Boşuna beyin hamallığıdır...

İLK DİRİLİŞ

Sözüm uzar gider; Türk illerinin engin ovalarınca, kıvrım kıvrım yollarınca. Uçsuz bucaksız gökyüzü misalince... Bilmeye, bilgiye dair bir tamam dedim sözümü. İmdi Yüce Allah'ın adıyla başlayalım anlatmaya. Anlattıklarım yazılsın. Kayda bağlansın. Zira mürekkebin ebedî mekânı kâğıttır.

Allah Allah deyip işe başlayınca her bir iş tamam olur. Kadir Mevlâ vermeyince kul neylesin, naçar kalır. Yazılan her başa gelir. Ecel yetmeyince kimse ölmez. Nice zırhlar içindekiler şah damarından vurulmuş, nice çıplaklara ise kaderin oku hiç isabet etmemiştir. Ömrü uzun yazılanı yılan da ısırılmaz, ok da yaralayamaz. Lâkin hayattan alacağın nasibin tükenmiş ise bal şerbeti dahi içsen senin için zehir olur. Ecel gününde zırhı delen ok, eceli gelmeyenin gömleğinden dahi geçemez. Ecelin kılıcı kimin ensesinde bulunuyorsa o adam kat kat zırh giyse de çıplak sayılır. Amma felek kendine arka çıkarsa, çırılçıplak olsa bile ona ne ok işler ne de kılıç... Lâkin bilesin ki çiçeklenen her şey bir gün solmaya mahkûmdur.

Kimse, kimsenin rızkını yemez. Yiyemez. Ne aslan pençe kuvveti ile karnını doyurur ne de karınca gibi biçareler, güçsüzler aç kalır. Her bir canlının vardır kimsesi. Kimse yalnız değildir şu âlemde; ne çiçek ne börtü böcek ne de kurt kuş...

Her canlı O'nu tespih eder; varlığıyla O'nun varlığını, birliğini, her şeyin O'ndan geldiğini anlar. Kendi kendine ayna olur. Kanaat; demâdem artar, eksilmez, tükenmez, nihayetsiz hazinedir. Kanaati olmayanın tevekkülü olmaz. Tevekkülü olmayanın da teslimiyeti olmaz. Teslimiyeti olmayanın her iki cihanı ziyandır. Hemi de talandır.

Elinde malın var ise yok belle. Yok ise var belle, ümidini asla çayır çimen gibi soldurma. Dağlar kadar malın olsa, Karun kadar hazinenin olsa, nasibinden fazla ne bir kısıntı yiyebilir ne de bir yudum su içebilirsin.

Ey oğul, Kayı'nın oğlu, gönlünü yüce tutma. Yücelerin yücesi gücendir. İncinir. Karlı dağlar gibi başın dik olmasın, ovalar gibi yere yakın olsun gönlün ve başın... Buğday tarlasında ancak içi dolu başaklar boyun bükür. İnatla başını dikenler orakla mutlaka bir gün baş aşağı düşer. Yücelik istiyorsan yücelik yapma. Zira gün olup düşeceğimiz

yer kara topraktır. Her bir insan; sultan da olsa köle de olsa, yan yana yatar, görmez misin? Sen, hayata ne olursa olsun, deryanın sahilinden bak, dağların zirvesinden değil. Gurur ve kibir sahibi olma. Gurur seni perdeler, kibir gözlerini örter. Azamet ancak ve ancak Allah'ındır.

“Her şeyi yaradan, veren, alan, aratan, bulduran, isteyenleri minnet yoluna çeken, istemeyenleri nefesine ve gururuna güvendirip tek başına bırakan hep Yüce Mevlâ'dır. Yeryüzündeki ikram ve ihsan edicilerin hepsi verdikleri her şeyde ve her şeylerinde, hadlerle ve sınırlarla çevrilidir. Yalnız Yüce Allah'ın ikramları ve ihsanları ne hadde sığar ne de sınıra... Yeryüzündeki bütün lütfedicilerin ihsanı Allah'ın lütfundandır. Amma onlar bunu bilmezler. Ne ki bilemezler de...”

Unutma oğul;

“Ateşe, Hakk'ı tanıyan herkesle; Hakk'ı tanımayan herkese de ateş ile azap edilir.”

Kayı Boyu İçin Niyaz Faslıdır

Âlem içinde nice âlemleri yaratan, eşi benzeri olmayan, hep veren hiç almayan, affeden daima bağışlayan Allah'ın adıyla derim ki, Kayı Boyu'nun ömrü uzun olsun. Dünya durdukça yaşasın, yaşatılsın. Adaletli olsun, Hakk üzerine olsun. Devlet olsun, devleti yaşatsın, devletler kursun. İnsanı gözeterek, insanın en değerli devlet olduğunu bilsin. İnsanı sevsin. İnsanı sevdiresin. Zira halkı sevmek; Hakk'ı sevmektir. Halka hizmet; Hakk'a hizmettir.

Allah'ın verdiği nimetler kullarına yeter de artar. İş ki ziyan edilmesin. Paylaşılsın. Lâkin hakça paylaşılsın. Güçlüler, iktidarda olanlar aslan payını almasın. Çoğunu kendine ayırmasın. Her bir açın, açığın, açıkta olanın, düşkünün ahı vardır. Mazlumun ahı her dem tutar. Kayı Boyu niyaz ederim ki mazlumların ahını hiç almasın. Düşkünlerin elinden tutsun. Garipleri gözetsin. Darda ve zorda kalanlara yardım etsin.

Kayı Boyu kılıcın keskinliği kadar zekânın da keskinliğini bilsin. Kılıcı savuran pazı kuvveti kadar bilgiyle dolu bir beynin, tevekkül üzere olan gönlün de kıymetini, kadrini bilsin. Tanınsın. Takdir etsin. Kem aletle kemalat, ham söz ile hamaratlık olmaz. Dil kılıç gibi keskin